N°. 1.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 1 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten December.

Bij een keizerlijk besluit van den 24sten dezer is eene commissie bestaande uit 37 leden benoemd, om onder voorzitting van den Prins *Napoleon*, dien de Keizer in het besluit »zijn welbeminde neef" noemt, bestuur en toezigt te voeren over de tentoonstelling van voortbrengselen van den landbouw, de nijverheid en schoone kunsten van alle volken, welken den 1sten Mei 1855 te Parijs zal worden geopend.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Turyn, heeft de Sardinische kamer van volksafgevaardigden, naar den wensch des gouvernements, den heer *Buoncompagni* tot haren voorzitter gekozen. Hij was, gelijk men zich herinnert, onlangs als minister van justicie vervangen door den heer *Ratazzi*, den voorzitter der kamer in de laatstvorige zitting. Van de 107 uitgebragte stemmen vereenigde de heer *Buoncompagni* 74 op zich; de kandidaat der linker zijde bekwam slechts 20, terwijl 13 stemmen op onderscheidene andere personen verdeeld waren.

— Zoodra stellig berigt zal zijn ontvangen van het binnenloopen der vlooten in de Zwarte Zee, ziet men de openbaarmaking in den *Moniteur* te gemoet van eene nota, om het doel en de strekking van dat feit aan te duiden.

— Berigten uit Rome van den 20 dezer melden dat den vorigen dag aan het paleis van het Vatikaan een geheim Consistorie is gehouden, waarin door den H. Vader eene rede is uitgesproken, van welker inhoud men nog geen kennis droeg, doch welke, naar men vermoedt, en waarschijnlijk met reden, betrekking heeft op de godsdienstige aangelegenheden der kerkelijke provincie van den Boven-Rijn. Verder heeft Z. H. in dat Consistorie tot kardinaal geproclameerd monsr. *Joachim Pecci*, bisschop van Perouse, en zich voorbehouden nog een ander tot kardinaal te proclameren. Men dacht te Rome algemeen dat eerlang eene schikking zou worden getroffen tusschen den H. Stoel en de Duitsche Regeringen, ten aanzien van de kerkelijke aangelegenheden der provincie van den Boven-Rijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten December.

Volgens berigten uit Berlijn is de bekende generaal *von Radowitz*, een der meest vertrouwde raadslieden van den Koning van Pruissen, den 25sten dezer overleden.

— Aan de *Küllnische Zeitung* wordt uit Weenen onder dagteekening van den 24sten dezer het volgende gemeld: »Er zijn alhier heden berigten uit Konstantinopel ontvangen van den 16den December. Toen lag de Fransche en Engelsche vloot nog in den Bosperus voor anker. Uit Tiflis had men vernomen dat de Russen zich reeds met de Persen vereenigd hadden en dat een Russisch generaal, *Yermoloff*, het bevel zou voeren over het 30,000 man sterke korps Perzische hulptroepen.

— Den 15den dezer is de collectieve nota der Weener conferentie met het protokol te Konstantinopel aangekomen en aan *Reschid*-pacha geworden. Deze heeft daarop terstond een onderhoud met de vertegenwoordigers der vier groote mogendheden gehad, waarin hij beloofde dit nieuwe plan van bemiddeling met al zijn invloed in den Divan te zullen ondersteunen, en de groote vergadering van den rijksraad, waarin de collectieve nota zou overwogen worden, reeds den 21sten December te zullen beleggen.

— De *Retribution* en de *Mogador*, de twee fregatschepen welke door de Engelsche en Fransche Admiraals naar Sinope waren gezonden, zijn in den ochtend van den 9 dezer van hunne zending alhier teruggekeerd. De door hen aangebragte berigten luiden allertreurigst en de rapporten der beide bevelhebbers bevestigen volkomen wat men bereids nopens deze droevige zaak had vernomen. Bij hunne aankomst te Sinope vonden zij de reede met lijken, verbrijzelde masten, planken, touwen en overblijfselen van schepen overdekt; de haven was verlaten; de huizen, welke daar nog kort geleden gestaan hadden, waren vernield en de werven verbrand. Een niet minder bedroevend schouwspel wachtte hen in de stad, welke voor drie vierden verwoest is; te midden der puinhoopen bezochten zij de nog staande gebleven huizen en vonden daar slechts gewonden; dooden en stervenden. De geneesheeren, die met de fregatschepen waren medegekomen, sloegen terstond handen aan het werk om de ongelukkigen hulp te bieden, 250 van welke aan boord van *Retribution* en de *Mogador* gebragt en naar Konstantinopel vervoerd konden worden. Het door de Christenen bewoonde gedeelte der stad heeft niet geleden; slechts één persoon is daar omgekomen, namelijk de dienstbode van den Oostenrijkschen Consul, die door een Russischen kogel gedood werd. Omtrent het lot van den gouverneur van Sinope is men in het onzekere, men weet niet of hij gesneuveld dan wel gevlugt is, en aan zijne afwezigheid is het te wijten dat geen courier aan de Porte is gezonden om van het gebeurde kennis te geven.

De Ottomanische scheepsdivisie, welke veel minder sterk was dan de Russische, bevond zich bovendien in eene zeer ongelukkige stelling, daar zij niet alleen niet door de batterijen van het fort beschermd kon worden, maar ook slechts de helft harer artillerie het vrije gebruik kon maken. De strijd duurde echter bijna vijf uren, de Turken deden wonderen van dapperheid en weigerden zich over te geven; men berekent dan ook, dat meer dan de helft der equipage, welke uit vierduizend man bestond, is omgekomen; de overigen hebben zich al zwemmende gered na hunne schepen te hebben zien zinken. De Russen hebben ongeveer tweehonderd gevangenen gemaakt, die zij naar Sebastopol hebben gevoerd en waaronder zich *Osman*-pacha, de bevelhebber der Turksche divisie, bevindt; de contre admiraal *Hussein*-pacha, die het laatste zijn geheel ontredderd schip had verlaten, werd, toen hij op het punt was op eenige drijvende planken den oever te bereiken, door een vijandelijken kogel aan het hoofd getroffen.

Na de geheele vernieling der scheepsdivisie hebben de Russen de stad beschoten en zijn daarop den 2 dezer vertrokken. Bij zijn vertrek rigtte de vice-admiraal *Nakhimoff*, de bevelhebber van het Russisch esquader, den volgenden brief aan den Oostenrijkschen Consul:

»Mijnheer de Consul, veroorloof mij dat ik mij tot u wend als tot den eenigen Europeschen vertegenwoordiger wiens vlag ik zie wapperen, opdat gij aan de autoriteiten van de ongelukkige stad Sinope het eenige doel zoudt kenbaar maken van de komst der schepen van de Keizerlijke vloot op de reede. Vernomen hebbende dat de Turksche schepen, die gedurig naar de kusten van Abazië gingen, om de aan Rusland onderworpen bevolkingen tot opstand te verwekken, op de reede van Sinope eene schuilplaats gezocht hadden, werd ik tot de treurige noodzakelijkheid gebragt ze te bestrijden, op het gevaar af van schade aan de stad en de haven te veroorzaken. Ik heb deernis met het droevige lot der stad en der onschuldige inwoners, want alleen de hardnekkige verdediging der vijandelijke inwoners en vooral het vuur der batterijen hebben ons verpligt bommen te gebruiken, als het eenige middel om hen schielijker tot zwijgen te brengen; maar de grootste aan de stad berokkende schade is zekerlijk veroorzaakt door de brandende overblijfselen van de Turksche schepen, voor het grootste gedeelte door hun eigen scheepsvolk in brand gestoken. Zoodra het vuur des vijands het mij veroorloofde, heb ik eene sloep met een officier als parlementair gezonden om aan de autoriteiten der stad mijne ware bedoelingen te doen kennen, maar de officier vertoefde tot een uur zonder iemand te vinden. Gisteren gedurende den ganschen dag is niemand bij mij verschenen, uitgenomen eenige Grieken, die zeiden door hunne landgenooten, bewoners dezer stad, afgevaardigd te zijn en die mij smeekten hen op de vloot te nemen. Daar ik alleen in last had tegen de Turksche oorlogschepen te handelen, heb ik deze ongelukkigen naar de Europesche Consuls verwezen. Thans verlaat ik de haven en ik reken op uwe goede diensten om kenbaar te maken dat het Keizerlijk esquader geen vijandelijk voornemen gehad heeft, noch tegen de stad, noch tegen de haven van Sinope."

Bij hunne terugkomst in den Bosphorus zijn de beide fregatschepen alhier tot in de haven gekomen en des avonds zijn de gekwetsten ontscheept.

Deze berigten hebben hier een zeer pijnlijken indruk gemaakt en bereids tot veelvuldige conferentien aanleiding gegeven.

ENGELAND.

LONDEN, den 27sten December.

Terwijl het aanblijven van lord *Palmerston* in het kabinet, vooral bij den tegenwoordigen toestand van Europa, over het algemeen als geruststellend beschouwd wordt, verontrust men zich aan den anderen kant over de berigten wegens Ruslands bemoeijingen, om verdeeldheid in de Aziatische Staten te zaaijen en over het gelukken der poging van die mogendheid om Perzie tegen de Porte in het harnas te jagen, welk een en ander berekend is om de spoedige vereffening van den twist, op welken geheel Europa het oog gevestigd houdt, nieuwe hinderpalen in den weg te leggen.

De *Times*, die steeds de pogingen van het Britsche kabinet tot eene vreedzame beslechting van het Turksch-Russische geschil toegejuicht heeft, beschouwt in zijn nommer van jl. Dingsdag die pogingen als schier hopeloos, en wijst thans met blijdschap op de ongeduldigheid welke, gelijk het blad zegt, zich hier en daar onder het Engelsche volk begint te vertoonen

wegens de bezadigde en gematigde houding des gouvernements. In dat ongeduld ziet de *Times* de natuurlijke uitbarsting van die nationale kracht en geestdrift, welke alleen eenen oorlog tegen een magtigen Staat zegevierend zullen kunnen voeren. »In de verloopene maand Julij of September — zegt de *Times* — was ons publiek van het vruchtelooze van vredelievende bemoeijingen nog niet overtuigd: thans is het bewijs daarvan geleverd."

— Volgens de berigten uit Lissabon van den 19den dezer, heeft de Regent dien dag in de zitting der Cortes den eed op de constitutie afgelegd. Hij hield daarna eene aanspraak, die hij besloot met de betuiging »dat hij hoopte na een kort tijdsbestek aan Zijne Majesteit den Koning, zijn doorluchtigen zoon, het rijk te zullen overgeven in het volle genot van vrede, van deszelfs dierbare vrijheden, en vooruitgaande in welvaart en nijverheid."

— Naar verhaald wordt heeft de Keizer van Rusland, door zijnen gezant, baron *von Brunow*, onlangs doen verklaren, dat hij het binnenloopen van de Zwarte Zee door het vereenigd Fransch-Engelsch eskader, als eene oorlogsverklaring zou aanmerken, en zou het Engelsch ministerie deze mededeeling, op eene ontwijkende wijze, dus beantwoord hebben, dat Engeland den oorlog niet wil, maar zich verpligt acht de Turksche zeehavens te beschermen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten December.

Openbare Zitting van den Gemeenteraad te Breda, van den 29 December 1853, tegenwoordig 13 leden, goedkeuring der Notulen van 21 December 1853.

A. Rapport van den uitslag der plaats gehad hebbende aanbestedingen, namelijk:

1. Van het *onderhoud van Stadsgebouwen* en verdere fabriekage, gedurende 1854, volgens tarief, aan *P. J. Harskamp*, tegen korting van $3^1/_5$ pCt.

2. Van de leverancie van *Drukwerken*, aan de firma *Broese en Comp*

3. Van de leverancie van *Kantoor- en Schrijfbehoeften*, aan *J. van Turnhout*.

4. Alsmede van de Verhuring van het *huis het liggend Hart*, c. a. aan den Heer *Lewau Rijsterborgh*, 1e Kapitein, 1e aanwezend Ingenieur alhier, voor *f* 510 's jaars. Welke aanbestedingen en verhuring worden goedgekeurd.

B. Bepaald dat de rekening dezer gemeente en die van het kazerneringsfonds der Marechaussée, beide over 1851, in eene openbare Vergadering te houden in de volgende week, zullen worden opgenomen, en besloten den Ontvanger aan te schrijven ter spoedige inzending der rekening van 1852.

C. Besloten om een ingekomen adres van een aantal ingezetenen, tot wederinvoering der *Broodzetting*, en een daartoe strekkend voorstel van den Commissaris van Policie, en verdere betrekkelijke stukken, ter Secretarie ter visie te leggen, om deze zaak in latere en bepaalde behandeling te nemen.

D. Wordt afgewezen het verzoek van den pachter van het Ingeld van de Visch, om remissie op zijne pachtpenningen over het laatste jaar.

E. Buiten aanmerking gehouden een verzoek van den Stadsbode *Bogaerts*, om eenige extra-toelage voor het rondbrengen en aanplakken der van elders ontvangen bekendmakingen, doch wordt aan den Burgemeester overgelaten, om op grond van art. 290 van het Straf-Wetboek vaste aanplakkers aan te stellen, zonder bezwaar van stadskas.

F. Besloten aan Gedep. Staten magtiging aan te vragen tot het instellen van regtsvervolgingen tegen *N. van Siebergen*, ten aanzien de inneming van een stuk grond gelegen aan het einde van het Brouwerijstraatje in de zoogenaamde Vloonest, bij het Valkenberg met autorisatie op Burgem. en Wethouders, om hangende het erlangen dier magtiging met genoemden van *Siebergen*, te onderhandelen, ten einde een vergelijk te treffen.

G. Besloten om de door de Commissie ingezonden Rekening van de feestviering ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, met de bijlagen te deponeren ter Secretarie, om later te worden behandeld.

H. Op voorstel der Commissie voor de Paarden- en Beestenmarkten, besloten, om aan het Gemeentebestuur van *Geertruidenberg* in overweging te geven, om de Voorjaarsmarkt aldaar, voortaan te doen houden, daags vóór de Markt alhier, en dus op Dingsdag na Palm-Zondag.

De zitting wordt daarna opgeheven.

— Het in ons laatstvorig Nommer aangekondigd vocaal- en instrumentaal Concert, dat door de kweekelingen der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, bijgestaan door het muzijkkorps der inrigting en eenige kunstbeoefenaars, ten voordeele der armen zou gegeven worden, heeft laatstleden woensdag in de zaal van den Schouwburg plaats gehad, en naar men met waarheid zeggen mag, volkomen aan de edele bedoeling en de verwachting beantwoord; immers de opkomst was zoo groot dat de zaal de aanwezenden naauwelijks bevatten kon, daar het getal inteekenaars niet minder dan 638 bedroeg; en wat de uitvoering der onderscheidene stukken betreft, de verschillende obligaten getuigden van het talent der uitvoerders, en de mannenkoren van het goed ensemble, dat men in den korten tijd der oefening had weten te verkrijgen; terwijl een en ander uitgevoerd en gezongen werd met een gevoel en warmte, het edele doel waardig.

Met genoegen vernemen wij, dat de ontwerpers en bestuurders van dit Concert het besluit genomen hebben, om voor de geheele zuivere opbrengst aan de inteekenaars naar verhouding broodbons uit te geven, zoodat ieder, waar hij kan, in zijn kring daarmede zal kunnen weldoen; terwijl wij bovendien vernemen, dat de kweekelingen der Akademie, met een menschlievend gevoel bezield, uit eigen beweging, nog eene som hebben bijeengebragt om in den tegenwoordigen guren en duren tijd, aan 13 behoeftige huisgezinnen, ieder wekelijks een gulden gedurende drie maanden te doen uitreiken.

Bij onderscheidene besluiten, gedagteekend van den 29sten, heeft het den Koning behaagd:

a. den generaal der infanterie baron *R. Fagel*, behoudens zijne aanspraak op pensioen, eervol te ontslaan als Hoogstdeszelfs buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Hof van Frankrijk, onder dankbetuiging voor de zeer trouwe, zeer goede en langdurige diensten door hem aan den lande, aan den Koning en aan Zijn Huis bewezen, en hem voorts te benoemen tot Minister van Staat;

b. den Heer mr. *L. A. Lightenvelt*, met den laatsten dezer maand eervol te ontslaan als Minister voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst, onder dankbetuiging voor de gewigtige diensten door hem in die betrekking bewezen, en hem te benoemen tot Hoogstdeszelfs buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Hof van Frankrijk.

c. met den 1sten Januarij aanstaanden tot Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst te benoemen den heer mr. *J. A. Mutsaers*, thans raadsheer in den Hoogen Raad.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 26sten dezer, n°. 72, goedgevonden te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse *A. F. Umbgrove* en *H. L. Verspijck*.

— Bij Koninklijk besluit van den 26sten December 1853, n°. 70, zijn buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, benoemd bij het departement voor de Zaken der Roomsch-katholijke Eeredienst: tot commies de adjunct-commies bij hetzelve, *J. J. Jansen*; tot adjunct-commiesen, de 1ste klerken bij dat departement *B. J. Boin* en *J. A. W. van der Meer*.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten December 1853, n°. 75, is aan den kapitein luitenant-ter-zee *B. E. Stort*, met den eersten Januarij 1854, toegekend de effective rang van kapitein-ter-zee; voorts is hij als zoodanig, alsmede de kapitein-luitenants-ter zee, *A. D. Kluijskens*, *L. Nicolson* en *F. V. C. Engelbert van Bevervoorde*, met dat tijdstip, eervol afgevoerd uit het korps zee-officieren der Nederlandsche marine, en is aan gemelde hoofd-officieren krachtens § 2 van art. 33 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 126) met den eersten Januarij aanstaande, ter zake van langdurige dienst, pensioen verleend en wel, ingevolge artt. 11, 13 en §*a* van art. 14 der wet van gelijke dagteekening (*Staatsblad* n°. 127) tot een bedrag, aan den kapitein-ter-zee *B. E. Stort*, en den kapitein-luitenant-ter-zee *A. D. Kluijskens*, ieder van *f* 1500 's jaars en aan de kapitein-luitenants-ter-zee *L. Nicolson* en *F. V. C. Engelbert van Bevervoorde*, ieder van *f* 1100 's jaars.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 24sten December 1853, n°. 76, zijn met 1 Januarij 1854, volgens ouderdom in rang bevorderd: tot kapitein-ter-zee, de kapitein luitenant-ter-zee *G. Vogelpoot;* tot kapitein-luitenants-ter-zee, de luitenants-ter-zee der 1ste klasse: *W. H. A. Wesselink*, ridder *H. W. A. van Rappard*, *M. F. Courier dit Dubekart*, *H. Camp*, *J. J. van der Moore* en *G. Fabius;* tot luitenants-ter-zee der 1ste klasse, de luitenants-ter-zee der 2de klasse: *G. M. Bleckmann*, *H. A. Modderman*, *P. van der Velden Erdbrink*, *C. J. Damme* en *J. M. de Jongh;*

tot luitenants-ter-zee der 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse: *W. J. Scholten van Aschat*, *J. A. Baart de la Faille*, *H. D.* baron *van Reede van Oudtshoorn*. *W. F. H. Cramer*, *C. J. D. Wolterbeek Muller*, *H. van Goens*, *W. Maas Geesteranus*, jhr. *E. P. E. de Stuers*, *J. A. Greve*, *A. M. Simon*, *H. W. Walther*, *G. M. Ruysch Lehman de Lehnsfeld*, jhr. *J. H. P. von Schmidt auf Altenstadt*, *S. de Laat de Kanter*, *G. Bijl de Vroe*, *W. J. S. de Kanter*, *J. C. H. Beeloo*, *J. J. C. Reeder*, *J. P. A. Lapidoth*, *G. den Berger*, jhr. *E. de Gijzelaar*, *R. J. A. Bouricius*, jhr. *A. R. W. Melvill van Carnbee*, *J. Spanjaard*, jhr. *A. J. van Geen* en *B. W. A. Halbertsma;*

tot dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse bij keuze, de officier van gezondheid der 1ste klasse, *W. M. Smit;*

tot officier van gezondheid der 1ste klasse, de officier van gezondheid der 2de klasse *W. C. Muller*, onder bepaling dat hij zal rang nemen tusschen de officieren van gezondheid der 1ste klasse, *W. H. Vermeulen* en *J. van Hattem;*

tot officieren van administratie der 3de klasse naar ouderdom in rang, de adjunct-administrateurs *C. J. S. Court*, *F. C. Schaalje*, *A. W. J. Lina*, *J. Walstra*, *W. Stort* jr., *J. C. Muller*, *D. C. van der Hart* en *F. Wolfson;* en almede met evengemelden datum benoemd: tot officier van gezondheid der 3de klasse, bij de zeemagt, de heer *L. F. Praeger*, en

tot scheepsklerken, de jongelingen *A. J. M. Huart*, *F. F. A. Canneel*, *J. A. Lagaaij*, *I. Salmon*, *H. C. Deuffer Wiel*, *J. Sas*, *H. F. van Lier*, *J. G. van Bijsterveld*, *J. F. Koning* en *G. C. van der Hart*.

— Zijne Majesteit heeft beslist, dat met de maand Mei aanstaande, bij het wapen der infanterie, de navolgende garnizoens-veranderingen zullen plaats hebben, namelijk:

2de regiment infanterie, staf met het 1ste, 2de en 4de bataillon te 's Bosch; het 3de bataillon te Woerden; 4de regiment infanterie, staf en het 3de bataillon te Vlissingen; het 4de bataillon te Vlissingen (waarvan 2 kompagnie te Breskens); het 1ste bataillon te Middelburg (waarvan 1 kompagnie te Veeren), het 2de bataillon te Neuzen (waarvan 1 kompagnie te Sluis); 6de regiment infanterie, staf te Haarlem; het 1ste bataillon te Amsterdam; het 2de bataillon te Delft; het 3de bataillon te Hoorn; het 4de bataillon

aan den Helder; 8ste regiment infanterie, staf met het 1ste en 2de bataillon te Nijmegen; het 3de bataillon te Grave; het 4de bataillon te Arnhem.

— De *Grondwet* zegt vernomen te hebben dat de generaal *Verhorst*, tot dusver inspecteur van het wapen der infanterie, zal worden benoemd tot lid van het militair hoog geregtshof te Utrecht en dat de generaal *Duycker* in de plaats van den generaal *Verhorst* tot inspecteur van het wapen der infanterie benoemd zal worden.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings in de prov. Zuidholland heeft bij circulaire dd. 21 dezer de Burgemeester en Wethouders der gemeenten in gezegde provincie aangeschreven, om bij de Raden hunner gemeenten de opheffing der kermissen of jaarmarkten tot een punt van bepaalde overweging te maken en deswege een besluit te provoceren; vleijende Z. Exc. zich, dat het bij vele gemeenteraden voldoende zal zijn, dat hunne aandacht op dit onderwerp worde gevestigd om het voortdurend houden der kermissen of jaarmarkten als voor de gemeenten noch nuttig, noch noodzakelijk te doen oordeelen en het schadelijke en nadeelige daarvan te doen erkennen.

— Het provinciaal geregtshof van Noordbrabant heeft Woensdag uitspraak gedaan in de zaak van *Jan Buuts*, metselaar en klompenmaker te Heesch, beschuldigd van moord met voorbedachten rade en geleiderlage op de persoon van *Maria van der Boom*. Het hof heeft den beschuldigde schuldig verklaard aan moord, doch de voorbedachte rade en geleiderlage niet aangenomen; de schuldige is veroordeeld tot de straf van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd op een daartoe opgerigt schavot en tot twaalf achtereenvolgende jaren confinement in een tucht- of rasphuis.

— Men schrijft uit Rozendaal: «De alhier slechts voor weinige dagen zamengestelde commissie van liefdadigheid, tot wering der bedelarij en leniging der armoede door het verschaffen van werk, heeft nu reeds de voor deze plaats hoogst aanzienlijke som van *f* 5,151.62 aan vrijwillige giften ingezameld, terwijl nog van onderscheidene zijden bijdragen worden verwacht."

— Den 24 dezer heeft te Middelburg de aanbesteding plaats gehad der werkzaamheden tot daarstelling van den Rijks telegraaf naar Breda. De aannemer was de heer *C. Kuyk* van Breda. Het eerste perceel (van Breda tot Tholen) werd aangenomen voor *f* 9,500, het tweede (van Tholen tot Vlissingen) voor *f* 17,300.

— Onlangs is door *Meijer Hillesum*, horologie-kastmaker te Purmerende, eene nieuwe soort van ploegmachine uitgevonden, waarmede zonder behulp van paarden geploegd kan worden, en welke veel spoediger, gemakkelijker en doelmatiger werkt dan de thans gebruikelijke ploegen. De uitvinder kan zijn werktuig van meer dan een mes voorzien, en het zoo diep laten ploegen, als men verkiest. Thans is hij bezig zoodanig eene machine in het klein te vervaardigen, om dit bij het verzoek om octrooi te voegen, ten einde het door deskundigen te laten beoordeelen.

— Ten opzigte van het berigt, onlangs medegedeeld, over de beweging van den grond van den zoogenaamden Zandberg, tusschen Rijswijk en Ravenswaaij, meldt men, dat het hoogst onwaarschijnlijk zijn zou, dat die beweging een vulkanischen oorsprong had. Men merkt op, dat een zelfde verschijnsel ook tijdens de droogmaking van het Haarlemmermeer is waargenomen; iets wat aanleiding geeft tot het gevoelen, dat, daar de omstreken van het dorp Rijswijk grootendeels op zoogenaamde derriegrond, die door zijne weekheid zeer gemakkelijk voor verschuiving vatbaar is, rusten, deze door den minderen druk van het tegenwoordig buitengewoon lage water, en daaruit volgenden lagen waterstand van de binnendijks gelegene poelen, allen steun van het water missende, eene langzame verschuiving ondergaan en daardoor aan den bovengrond eene geringe beweging mededeelen.

— Berigt uit Nijmegen van 27 December.

Op de ijsvlakte aan de overzijde der rivier voor deze stad, alwaar eene talrijke menigte van allerlei stand en rang aan het wintervermaak deel nam, had gisteren namiddag een voorval plaats, hetwelk de treurigste gevolgen had kunnen na zich slepen. Vier eenzame jonge dochters, in twee baksleden gezeten, gierden door twee cavalliers voortgestuwd in felle vaart de baan op en neder, toen plotseling te midden van het algemeen gewoel het ijs onder dien maagdenlast bezweek en de beide gevaarten met hare teedere vrachten en stuwende galants te gader aan de rivier, in derzelver vloeibaren staat, werden prijs gegeven. Een ontzettend angstgeschrei deed de lucht weergalmen en van alle zijden werd aanstonds door het toewerpen van touwen en haken de noodige hulp aangebragt, met dat gelukkig resultaat, dat de zich als bij afwisseling boven water vertoonende nymphen, achtereenvolgens met hare getrouwen op het droogo werden gehaald, en aldaar door de talrijke toeschouwers van dit dramatisch-komisch schouwspel met luide toejuichingen begroet en vervolgens stadwaarts geëscorteerd.

— Uit den *Studenten Almanak voor 1854* blijkt, dat het getal der te Leyden ingeschrevene studenten bedraagt 629, waarvan 136 aan de Athenaea en elders studeren. De 493 te Leyden studerenden zijn verdeeld als volgt: in de wis- en natuurkunde 17; in de letteren 30; in de geneeskunde 91; in de regten 221; in de godgeleerdheid 134.

— Zaturdag jl. is, in het gebouw van 's Rijks museum, te Amsterdam, eene gewone vergadering gehouden der Koninkl. akademie van wetenschappen. De commissie, belast met het onderzoek, of de grond van het Vaderland daalt, deed, bij monde van den heer *F. J. Stamkart*, verslag, betreffende het uitvoeren der middelen, op den 24 Sept. door haar opgegeven, tot juiste bepaling dier daling van den grond. Deze middelen bestonden, o. a., in het doen van peilingen in het IJ, waarvan de uitkomsten geregeld op tabellen zouden worden aangeteekend. Ook aan den Helder zou de commissie gaarne den heer *van Ster* met dergelijke peilingen willen belasten. Het plaatsen van vaste merken kon aan eenige voorname gebouwen te Amsterdam en den Helder plaats hebben. Ook langs de kusten der Noordzee wenschte de commissie niet alleen zulke vaste merken, maar ook doelmatige toestellen geplaatst te zien, waardoor men spoedig den vorm van den grond bij windstilte kon bepalen, enz. Na eene opmerking van den heer *Rijk*, werd het rapport goedgekeurd en de commissie gemagtigd, in overleg te treden met den secretaris tot het voeren der correspondentie, uit de middelen voorspruitende.

De heer *G. J. Mulder* las alsnu het vervolg op het verslag over de oorzaken der zelfontbranding van ladingen in schepen, door spreker, in vereeniging met de heeren *J. C. Ryk* en *A. H. van der Boon Mesch*, opgemaakt. Het 2de gedeelte bevatte eene opgave der handelsgoederen, voor zelfontbranding vatbaar, en het 3de gedeelte de middelen, om dat gevaar te voorkomen. Na het lezen van het rapport, stelde de heer *Vrolik* het opzenden voor aan de regering, om magtiging te vragen, tot het drukken van het stuk, daar het door duidelijkheid uitmunt en de blijken draagt van een zeer naauwkeurig onderzoek der rapporteurs nopens het genoemde onderwerp. Dienovereenkomstig werd besloten. — Na eene korte pauze, werd aan de orde gesteld het voorstel der heeren *J. van Geuns*, *W. Vrolik*, *G. J. Mulder* en *G. Simons*, strekkende, om bij de regering aan te dringen op een stelselmatig onderzoek naar den algemeenen gezondsheidstoestand in Nederland, in betrekking tot plaatselijke en algemeene wetten en verordeningen, voorgedragen bij monde van den tweeden voorsteller. Nadat de heeren *de Fremery*, *Voorhelm Schneevoogt*, *G. Vrolik*, *F. C. Donders*, *G. J. Mulder*, *Ryk*, *Simons*. *W. Vrolik*, daarover het woord hadden gevoerd, is, op voorstel van den heer *Schneevoogt* eene commissie benoemd, bestaande uit de voorstellers. Deze werden bij acclamatie benoemd, en lieten zich deze keuze welgevallen. — Thans was aan de orde de spreekbeurt van den heer *G. Vrolik*, die eene natuurkundige beschouwing mededeelde over het groeijen eens aardappels in de weefsels van den moederknobbel. Op voorstel van den voorzitter is besloten, het stuk in de werken der akademie op te nemen. — Hierna sprak de heer *Donders* over eenige verbeteringen, door spr. in den mycrometer in den laatsten tijd aangebragt, en over een werktuig tot waarneming van het accomodatie-vermogen in 's menschen oog, ophtalmoscoop genaamd en uitgevonden door dr. *Crawer*, te Groningen. Hij wees daarbij vooral op de verdiensten van den heer *Cramer*, die zulke gewigtige diensten aan de wetenschap heeft bewezen.

— De burgemeester van Brussel, de heer *Ch. de Brouckere*, heeft in de dagbladen dier stad een brief geplaatst, waarin hij verzoekt, dat de ambtenaren der stad, die zich verpligt rekenen hun kaartje op den nieuwjaarsdag bij hem af te geven, of de burgers, die hem daardoor een bewijs van hunne sympathie willen geven, zulks nalaten. Hij belooft daarentegen, voor elk kaartje, dat hij minder dan 1000 stuks ontvangt een halve frank aan de armen te zullen uitbetalen.

Het ware niet gemakkelijk, een beter middel uit te denken, om het toezenden van naamkaartjes op nieuwjaarsdag tegen te gaan, dan vooraf bekend te maken, dat het zenden van elk kaartje den arme een halve frank zal ontrooven.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

Vergadering op Maandag 2. Januarij 1854 des avonds ten $6^{1}/_{2}$ ure.

Redenaar: De Heer Delprat.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 25 Dec. tot en met 31 Dec. 1853. 6 mann. 4 vrouwel. geslacht.

STERFGEVALLEN.

Van 25 Dec. tot en met 31 Dec. 1853. 5 mann. 3 vrouwel. geslacht.

Een levenloos aangegeven kind.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 31 DECEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	13,50	tot *f*	14,50.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	11,20.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	8,00.
Een dito pond Boter			»	0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2.90	tot *f*	4,50
Het 1000 Eiken Telhout			»	3.00.
Det 1000 Doof Hout			»	2,10.
He kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,50.
De 100 Mutsaard			»	3,40.

Advertentiën.

Algemeene Heil- en Zegenwensch

R. A. VERLEGH Rz^n.

1 Januarij 1854.

*** **OPREGTE DANK** aan het menschlievend Muzijkkorps van het 5de Regiment Infanterie, en aan deszelfs Directie in het bijzonder, voor de milde bijdrage van *f* 47.—, aan de Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo, uit den zuiveren opbrengst van het op den 14. December jl. door dat Muzijkkorps ten behoeve der noodlijdenden gegeven CONCERT.

Namens dezelve Vereeniging,

Breda, 31 December 1853.

P. J. van de Goorbergh, *Pres^t.*

Ed. Beens, *Secr^s.*

Schouwburg te Breda,

ONDER DIRECTIE VAN

E. VAN BEEM EN L. VAN SLUIS.

N°. 5 in het Abonnement.

op DINGSDAG den 3 JANUARIJ 1854.

HET BOETENDE LANDMEISJE.

Drama met Zang in 3 Tijdvakken, vrij naar het Fransch.
Nooit op eenig Hollandsch tooneel vertoond.

NA HETZELVE:

Op Heeterdaad Betrapt.

Vaudeville in één bedrijf.

Prijzen der Plaatsen.

1e Rang 99 Ct. 2e Rang 50 Ct. 3e Rang 30 Ct.

AGENTEN GEVRAAGD.

LE CONSERVATEUR, Fransche naamlooze Maatschappij van Verzekering op het leven, van jaarwedden en opgarende besparingen, gewaarborgd door het Fransche Gouvernement, wenschende zich in de *NEDERLANDEN* meer uit te breiden, begeert te dien einde in de voornaamste steden van het Koningrijk, geschikte Agenten tegen billijke te gemoetkoming hunner verrigtingen (voldoende informatiën omtrent hunne maatschappelijke gesteldheid, worden van de zich aanbiedenden verlangd).

Deze Maatschappij, die bereids tien jaar bestaat, levert sedert 3 jaren, ten gevolge harer doelmatige inrigting buitengewone uitkomsten op. Onder de personen die aan de uitkeeringen van 1853 hebben deel gehad, vindt men den Heer MICHELET, te Brussel woonachtig in de *Courte rue neuve*, die voor eene jaarlijksche storting van *f* 300.— gedurende 5 jaar van den *CONSERVATEUR* ontvangen heeft frs. 15291,14.

Brieven franco aan den Heer GORLIES *Central-Directeur* voor Belgiën en de Nederlanden, N°. 3, plein St. Gery te Brussel.

Nadere onderrigtingen omtrent de Maatschappij zijn te verkrijgen van den *Minister* van *Koophandel* te Parijs, op franco aanvrage. Deze Maatschappij niet te verwarren met de *PREVOYANCE.*

De Conservateur is eene naamlooze Maatschappij, die niets gemeen heeft met de eerstgenoemde, welke eene kommanditaire Maatschappij was. Wat met de *Prevoyance* is gebeurd kan met de Conservateur geen plaats hebben.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, maakt door dezen bekend dat de VEILING en VERKOOPING van de BUITENPLAATS **HEILAAR** te *'s Princenhage*, op den 5. en 19. Januarij 1854 aangekondigd, *niet* zal plaats hebben, maar is uitgesteld tot op den 16. Februarij en 2 Maart 1854, te *'s Princenhage* ter plaatsen als bij de vorige Annoncen bepaald was.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage,* maakt bekend dat de VEILDAG der VASTE GOEDEREN, bepaald op *Woensdag den 4. Januarij* 1854, ten verzoeke van de Erfgenamen P. DEN BLINDE te *Breda*, geen voortgang zal hebben, terwijl de geveilde panden worden opgehouden, en blijven onverkocht.

*** Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke zijner Principalen, op *Donderdag den 5. Januarij* 1854, des voormiddags ten 11 ure, ten Herberge van J. B. BROUWERS, op den *Reijen* onder *Gilze*, publiek *VEILEN*, en 14 dagen daarna finaal *VERKOOPEN:*

1e KOOP. Een perceel EIKEN SCHAARBOSCH, met het Tweejarig Hout daarop staande, genaamd *Werkendam*, gelegen op den *Reijen* onder *Gilze*, Kadaster Sectie C, N°s. 94, 95 en 97, groot 4 Bunders, 52 Roeden en 90 Ellen.

2e KOOP. Een perceel dito, met het Vijfjarig Hout daarop staande, genaamd: *Pannekens-Beemd* en *Turf-Beemd*, gelegen als voor, Kadaster Sectie B, N°. 1260, groot 3 Bunders en 99 Roeden.

3e KOOP. Een perceel dito, met het Tweejarig Hout daarop staande, genaamd: *het Hoekbosch*, gelegen als voor, Sectie B, N°. 196, groot 1 Bunder, 81 Roeden en 30 Ellen.

Alles te aanvaarden bij het betalen der Kooppenningen.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER voor het Rentambt *Niervaart*, zal ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, ten Raadhuize te *Klundert*,

OPENBAAR VERKOOPEN:

Dingsdag 10 Januarij 1854, voormiddags ten negen ure.

407 Kavels WILGENSTOVEN, GRIEND- en SCHAARHOUT en KOPWILGENBOOMEN.

Woensdag 11. Januarij 1854. voormiddags ten negen ure.

43 Kavels MUTSAARD en 1 Kavel OLMENTAKKEN.
119 OLMENBOOMEN in 25 Kavels.
94 ESSCHEN in 11 Kavels.
100 LANGE WILGEN in 13 Kavels.
144 KANADA-POPULIEREN in 33 Kavels.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en Notaris voornoemd.

De Rentmeester,
F. H. H. BORRET.

*** Bij de Boekhandelaren KEMINK EN ZOON, verschijnt:

SPREEKWOORDENBOEK

DER NEDERLANDSCHE TAAL,

of Verzameling van *Nederlandsche Spreekwoorden en Spreekwoordelijke Uitdrukkingen* van vroegeren en lateren tijd; door

P. J. HARREBOMÉE. 1e Aflevering 75 Cents.

De koopers van deze aflevering kunnen die teruggeven ingeval de uitgave niet mogt worden voortgezet.

DE KERK, SCHOOL EN WETENSCHAP

in de *Vereenigde Staten van Noord-Amerika*, door

D. BUDDINGH,

Lid der Letterk. Maatschappij te Batavia, van het Oudheidkundig Genootschap te Koppenhagen, van het Geschiedkundig Genootschap te Nieuw-York, het Historisch Genootschap te Utrecht, Leeraar aan de Koninklijke Akademie te Delft.

Derde en laatste Stuk (de Wetenschap in de Ver.-Staten van Noord-Amerika) . . . . *f* 3.60.
Het werk compleet in een deel kost. . . . . » 8.20.

De Heer Buddingh, bekend met den toestand en de behoefte van het onderwijs hier te lande, heeft Noord-Amerika bezocht; en met het oog op Nederland zijne bevindingen te boek gesteld. Hoogst gewigtig is het gade te slaan, tot welke resultaten de vrije en reusachtige ontwikkeling in het land der vrijheid bij uitnemendheid heeft geleid.

ERNST EN VREDE.

Maandschrift voor de Nederlandsche Hervormde Kerk.

Onder redactie van de Heeren *BEETS, DOEDES en CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE.*

Ie Jaargang compleet *f* 4.50.

Een orgaan van Leeraars van de Hervormde Kerk over de gewigtigste vragen des tijds, met de kalmte der wetenschappelijke beschouwing geschreven en versierd met stichtelijke en aesthetische lectuur onzer geliefste Schrijvers, kan niet anders dan door onze Natie op hoogen prijs worden gesteld.

Komt dezer dagen van de Pers:

Ten voordeele der Nederduitsche Hervormde Diakonie-Scholen te Utrecht.

BIJBELSCHE OVERDENKINGEN

Op iederen dag des jaars, voor den huiselijken kring en de binnenkamer.

Naar het Engelsch van JAMES SMITH, Schrijver van: het Herderlijk Morgenbezoek, het Herderlijk Avondbezoek, des Zondaars Gids tot God en Heerlijkheid, de Vredebode voor Geloovige Lijders, enz. enz. Met eene Voorrede van F. C. VAN DEN HAM, Theol. Doct. en Pred. te Utrecht.

In half linnen band *f* 1.40

KORTBEGRIP VAN DE GESCHIEDENIS VAN ONS VADERLAND,

door Prof. *L. G. VISSCHER.*

3e Vermeerderde en verbeterde Druk, voortgezet tot aan de regering van WILLEM III. Prijs. . . . . 80 Cents
Bij 25 tallen. . . . . 60 »

Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie.

Onder redactie van

Dr. *I. I. DOEDES*, Dr. *D. HARTING*, Ds. *H. H. KEMINK* en Dr. *OOSTERZEE.*

XI Dl. 4 St.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.